

חוברת תרגול – סוד הפסים: חיות בעדר, הסוואה ונדידה בטבע

מהדורה למורה | עולים חדשים

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לתרגל איתור מידע מדויק בטקסטים מידעיים על בעלי חיים
- לפתח פרשנות והיסק, כולל זיהוי קשרי סיבה ותוצאה והבחנה בין עובדה לדעה
- לתרגל כתיבה מידעית קצרה בהשראת הטקסטים על זברות, עדרים, הסוואה, נדידה והורות
- לחבר בין מושגים משותפים (עדר, הגנה, הסוואה, נדידה) מכמה טקסטים בחוברת

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – פרק 1 • סוד הפסים: הזברה והעדר שלה – נכון או לא נכון

1. נכון – הזברה, הסוס והחמור שייכים לאותה משפחה.
2. לא נכון – יש שלושה מינים: זברת הערבות, זברת ההרים וזברת גרבי.
3. נכון – הטקסט מספר שהזברות אוכלות עשב ומבלות שעות רבות בלעיסה.
4. לא נכון – הזברות הולכות בעקבות הגשם, כי במקום שירד בו גשם צומח עשב טרי.

חלק ב' – פרק 1 • סוד הפסים: הזברה והעדר שלה – הבנה ויישום

1. ג – חלק מהעדר, בעוד חלק אחר נח
2. א – הם אוכלים חלקים שונים של אותו העשב
3. ב – הם עוזבים ומצטרפים לקבוצת זכרים צעירים
4. א – יש יותר עיניים ואוזניים ששומרות מפני טורפים
5. א – כי אין שתי זברות עם אותו דגם פסים בדיוק

חלק ג' – פרק 1 • סוד הפסים: הזברה והעדר שלה – חשיבה והסבר

1. בימים הראשונים האם מרחיקה זברות אחרות מהסייח, וכך הוא לומד להכיר את הפסים שלה, את הקול שלה ואת הריח שלה.
2. כך תמיד יש זברות ערות שמבחינות בטורפים ומזהירות את השאר, והעדר כולו בטוח יותר מאשר אם כל הזברות היו ישנות יחד.
3. טורף היה יכול להתקרב בלי שאף זברה תבחין בו ותזהיר את העדר, וכך הסכנה לכל הזברות היתה גדלה.

חלק ד' – פרק 2 • כוחו של העדר: לחיות בקבוצה – איתור מידע

1. נכון – כשבעל חיים אחד מבחין בטורף הוא מזהיר את כולם.
2. לא נכון – את העדר מובילה המטריארכית – הנקבה הוותיקה והמנוסה ביותר.
3. נכון – במקום לברוח הם מסוגלים להתגונן יחד.
4. לא נכון – בלהקת דגים אין מנהיג, כל דג שומר מרחק מהשכנים שלו.
5. נכון – הזקיפה משמיעה קריאת אזהרה כשהיא מבחינה בסכנה.

חלק ה' – פרק 2 • כוחו של העדר: לחיות בקבוצה – הבנה ויישום

1. ב – להוביל את העדר בזכות הניסיון שלה ולזכור מקורות מים
2. ב – כי התנועה המהירה והמשותפת יוצרת בלבול אצל הטורף
3. א – פילים ותאואים
4. ב – הסיכוי הקטן יותר של כל פרט להיתפס כשהוא חלק מקבוצה גדולה

חלק ו' – פרק 2 • כוחו של העדר: לחיות בקבוצה – השלמה והתאמה

1. עגלים
2. לברוח

חלק ז' – פרק 2 • כוחו של העדר: לחיות בקבוצה – חשיבה וכתיבה

- 1 – ג (מטריארכית מובילה ומזכירה מקורות מים)
- 2 – ד (הסתערות משותפת מול טורף)
- 3 – ה (מעגל הגנה סביב הצעירים)
- 4 – ב (אפקט בלבול בתנועה משותפת)
- 5 – א (זקיפה ששומרת ומזהירה מסכנה)

חלק ח' – פרק 3 • אמני ההיעלמות: הסוואה בטבע – הבנה ואיתור מידע

1. לא נכון – גם טורפים כמו נמרים וינשופים נעזרים בהסוואה כדי להתקרב בלי להתגלות.
2. נכון – בחורף הפרווה לבנה ועבה, ובקיץ דקה וחומה־אפורה.
3. לא נכון – הוא גם נע לאט ומתנדנד כמו ענף ברוח, כך שההסוואה היא גם בצורה וגם בתנועה.
4. נכון – כך נכתב בטקסט על הזיקית.

חלק ט' – פרק 3 • אמני ההיעלמות: הסוואה בטבע – השלמת מידע

- 1. צבע
- 2. צרעות

חלק י' – פרק 3 • אמני ההיעלמות: הסוואה בטבע – יישום והבחנה

- 1. ב – כדי להסתוות בכל עונה וגם לשמור על חום גופו
- 2. ב – הזבוב רחפנית שדומה בצבעיו לצרעה
- 3. ב – תקשורת בין זכרים וויסות חום הגוף
- 4. ב – הוא משנה צבע ודוגמה בעזרת תאי צבע בעורו

חלק י"א – פרק 3 • אמני ההיעלמות: הסוואה בטבע – התאמה

- 1 – ג (מחליף צבע פרווה לפי העונה)
- 2 – א (נראה כמו ענף וגם נע כמוהו)
- 3 – ב (משנה צבע ודוגמה בתוך שבריר שנייה)
- 4 – ה (מחקה את צבעי האזהרה של צרעה)
- 5 – ד (משנה צבע בעיקר לתקשורת ולוויסות חום)

חלק י"ב – פרק 4 • מסעות ענק: נדידה בטבע – נכון או לא נכון

- 1. נכון – כך מוגדרת נדידה בטקסט.
- 2. נכון – הטקסט מתאר את ישראל כגשר יבשתי צר בין שלוש יבשות.
- 3. לא נכון – הם נודדים בעקבות הגשם והעשב הטרי, לא בגלל קור.
- 4. לא נכון – בזמן הלידה וההנקה הם כמעט אינם אוכלים וחיים מהשומן שאגרו.

חלק י"ג – פרק 4 • מסעות ענק: נדידה בטבע – הבנה ויישום

- 1. א – לחסוך אנרגיה ולהימנע מחציית ים רחוק
- 2. ב – זהו השלב המסוכן ביותר במסע
- 3. ג – שחפית הקוטב
- 4. א – כי פרפר בודד אינו חי מספיק זמן כדי לעבור את כל המרחק

חלק י"ד – פרק 4 • מסעות ענק: נדידה בטבע – חשיבה וכתיבה

1. ישראל היא גשר יבשתי צר בין יבשות, כך שציפורים יכולות להימנע מחציית ים רחוק ולהיעזר בזרמי אוויר חם מהיבשה.
2. הם מנווטים לפי השמש, הכוכבים, השדה המגנטי של כדור הארץ ולעיתים גם לפי ריחות וסימני נוף.
3. היא מציינת נתון שאינו בטוח לחלוטין; חשוב לציין זאת כדי לשמור על דיוק ואמינות ולא להציג הערכה כעובדה ודאית.
4. דומה: שניהם נעים לכיוון תנאים טובים יותר. שונה: הגנו נעים בעקבות גשם ועשב טרי, והלווייתנים נעים בין מים קרים עשירים במזון למים טרופיים חמים לצורך לידה והנקה.

חלק ט"ו – פרק 5 • הורים מכל הסוגים: הורות בטבע – זכרונות מהטקסט

- 1. נכון – זו אסטרטגיה של צאצאים רבים בלי טיפול הורי.
- 2. לא נכון – האב הוא שדוגר על הביצה, בעוד האם יוצאת לים לאכול.
- 3. נכון – כך כתוב בטקסט על הפילים.
- 4. לא נכון – הזכר הוא זה שנושא את הביצים בכיס.

חלק ט"ז – פרק 5 • הורים מכל הסוגים: הורות בטבע – הבנה ויישום

- 1. זכר
- 2. ממין אחר

חלק י"ז – פרק 5 • הורים מכל הסוגים: הורות בטבע – הבנה ויישום (המשך)

- 1. ב – האב, כ-65 יום
- 2. ב – לפי הקול והריח
- 3. א – צאצאים רבים בלי טיפול, לעומת מעט צאצאים עם טיפול רב

חלק י"ח – פרק 5 • הורים מכל הסוגים: הורות בטבע – התאמה

- 1 – ג (האב דוגר על הביצה על כפות רגליו)
- 2 – ד (הזכר נושא את הביצים בכיס מיוחד)
- 3 – א (כל העדר המשפחתי עוזר לגדל את הפילון)
- 4 – ב (מטילה ביצה בקן של ציפור ממין אחר)

חלק י"ט – פרק 6 • סיכום: משימות ומשחקים – נכון או לא נכון: חזרה על עובדות

1. נכון – בטקסט נכתב שזברת הערבות היא המין הנפוץ ביותר, ועליה מספרים בכתבה
2. לא נכון – את העדר מובילה המטריארכית – הנקבה הוותיקה והמנוסה ביותר
3. לא נכון – בלהקת דגים אין מנהיג, כל דג שומר מרחק קבוע מהשכנים שלו
4. נכון – זהו היתרון המרכזי של חיים בקבוצה שמוזכר בכל הטקסטים

חלק כ' – פרק 6 • סיכום: משימות ומשחקים – התאמה: מי עושה מה בעדר?

- 1 – ה (הולכות בעקבות הגשם יחד עם הגנו ומגיעות למרעה טרי)
- 2 – ד (הנקבה הוותיקה שמובילה את עדר הפילים וזוכרת מקורות מים)
- 3 – ב (עומדת במקום גבוה ומשמיעה קריאת אזהרה אצל הסוריקטות)
- 4 – א (יוצר מעגל הגנה סביב העגלים, הקרניים פונות כלפי חוץ)
- 5 – ו (נעה בלי מנהיג ויוצרת תנועה מבלבלת מול טורף)
- 6 – ג (מגן על משפחתו מפני טורף בבעיטות ובנשיכות)

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תשובה טובה תזכיר נקודת דמיון אמיתית מהטקסטים, כמו ביטחון בקבוצה או שמירה משותפת
- תשובה טובה תתן דוגמה קונקרטית מהחוברת למשפט עובדתי ולמשפט שמביע דעה או הערכה
- תשובה כנה המצביעה על ממד חזק וממד הדורש חיזוק, לא בהכרח תשובה 'נכונה' אחת

טיפים להפעלה:

- אפשר לעבוד פרק אחד בכל שיעור, ולסיים כל שיעור במשחק קצר מתאים (זיכרון פסים, מפת הנדידה, חידון)
- לתלמידים עולים אפשר לשלב את גרסת הטקסט עם ניקוד ומילון מצולם לפני המעבר למשימות
- לתלמידי חנ"מ מומלץ לפרק כל משימה לשלבים קצרים ולהוסיף תמיכה חזותית לצד כל שאלה
- בסיום החוברת כדאי לקיים דיון קצר המחבר בין כל בעלי החיים שנלמדו סביב הרעיון המשותף של חיים בקבוצה והישרדות

חוברת תרגול – סוד הפסים: חיות בעדר, הסוואה ונדידה בטבע

סוד הפסים

· עולים חדשים

תוכן החוברת

1. פרק 1 – סוד הפסים: הזברה והעדר שלה
2. פרק 2 – כוחו של העדר: לחיות בקבוצה
3. פרק 3 – אמני ההיעלמות: הסוואה בטבע
4. פרק 4 – מסעות ענק: נדידה בטבע
5. פרק 5 – הורים מכל הסוגים: הורות בטבע
6. פרק 6 – סיכום: משימות ומשחקים

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – סוד הפסים: חיות בעדר, הסוואה ונדידה בטבע

חוברת התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת יש סיפורים קצרים על בעלי חיים. קראו כל טקסט לאט, ואז ענו על השאלות שאחריו.

📖 מילון קטן:

עדר	קבוצה גדולה של בעלי חיים שחיים יחד
נדידה	מסע קבוע של בעלי חיים ממקום למקום בעונות קבועות
הסוואה	יכולת של בעל חיים להיראות כמו הסביבה שלו כדי לא להתגלות
טורף וטרף	טורף הוא בעל חיים שצד, טרף הוא בעל החיים שנצוד
מטריארכית	הנקבה הוותיקה והמנוסה שמובילה עדר, למשל אצל הפילים
איתור מידע	מציאת עובדה מדויקת שכתובה בטקסט
פרשנות והיסק	הבנת דבר שלא נכתב במפורש אבל אפשר להסיק אותו מהטקסט
הערכה וביקורת	בדיקה אם טענה נכונה, מבוססת או הגיונית
טפילות קינון	כשציפור מטילה ביצה בקן של ציפור אחרת שמגדלת את הגוזל במקומה
סיבה ותוצאה	קשר שבו דבר אחד גורם לדבר אחר לקרות

1 חלק א' – פרק 1 • סוד הפסים: הזברה והעדר שלה – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הזברה היא קרובת משפחה של הסוס.	☐	☐
2	בעולם יש שני מיני זברות בלבד.	☐	☐
3	הזברות הן צמחוניות ואוכלות בעיקר עשב.	☐	☐
4	הזברות נודדות רק בחיפוש אחר מים, ולא אחר עשב.	☐	☐

2 חלק ב' – פרק 1 • סוד הפסים: הזברה והעדר שלה – הבנה ויישום

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מי שומר בלילה על העדר?

א) רק הזכר השליט ב) כל הזברות ביחד, בלי הפסקה ג) חלק מהעדר, בעוד חלק אחר נח

ד) רק הסייחים הצעירים

2. למה זברות וגנו נודדים ביחד בשלום?

א) הם אוכלים חלקים שונים של אותו העשב ב) הם נלחמים זה בזה על מקום

ג) הגנו מגן על הזברות מפני טורפים ד) הזברות גדולות בהרבה מהגנו

3. מה עושים הזכרים הצעירים כשהם גדלים?

א) הם הופכים מיד לזכר השליט ב) הם עוזבים ומצטרפים לקבוצת זכרים צעירים

ג) הם נשארים לנצח במשפחה המקורית ד) הם עוברים למשפחה של הגנו

4. מה עוד טוב בעדר גדול בזמן הנדידה?

א) יש יותר עיניים ואוזניים ששומרות מפני טורפים ב) יש פחות תחרות על מזון

ג) כל הזברות רצות מהר יותר ד) יש פחות מחלות בעדר

5. למה אי אפשר לטעות בין פסי שתי זברות?

א) כי אין שתי זברות עם אותו דגם פסים בדיוק ב) כי הטורפים לא רואים צבעים כלל

ג) כי הזברות מחליפות פסים בלילה ד) כי הפסים משתנים בכל יום מחדש

3 חלק ג' – פרק 1 • סוד הפסים: הזברה והעדר שלה – חשיבה והסבר

ענו בקצרה.

1. הסבירו כיצד הסייח לומד להכיר את אמו בתוך העדר הגדול, ולא מתבלבל בינה לבין זברות אחרות.

2. כתבו במילים שלכם מהו היתרון שבכך שרק חלק מהעדר נח בלילה, בעוד חלק אחר ער ושומר.

3. לדעתכם, מה היה עלול לקרות אילו כל הזברות בעדר היו ישנות באותו הזמן בלילה? הסבירו בהתבסס על הכתוב.

4 חלק ד' – פרק 2 • כוחו של העדר: לחיות בקבוצה – איתור מידע

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בקבוצה גדולה יש יותר עיניים ויותר אוזניים שיכולות לגלות טורפים.	☐	☐
2	את עדר הפילים מוביל הזכר הצעיר ביותר במשפחה.	☐	☐
3	תאואים יכולים להתקבץ ולעמוד יחד מול אריה.	☐	☐
4	בלהקת דגים יש דג אחד שמנהיג ומכוון את כל השאר.	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
5	אצל הסוריקטות יש זקיפה שעומדת במקום גבוה ושומרת על הקבוצה.	☐	☐

5 חלק ה' – פרק 2 • כוחו של העדר: לחיות בקבוצה – הבנה ויישום

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מי מוביל את עדר הפילים ולמה?

(א) לדאוג לאוכל לעצמה בלבד (ב) להוביל את העדר בזכות הניסיון שלה ולזכור מקורות מים

(ג) לשמור רק על הזכרים הצעירים (ד) לעזוב את המשפחה כשהיא מתבגרת

2. למה קשה לטרוף דג אחד מתוך להקה?

(א) כי הדגים גדולים מדי (ב) כי התנועה המהירה והמשותפת יוצרת בלבול אצל הטורף

(ג) כי הדגים מסתתרים בחול (ד) כי יש להם צבעי אזהרה

3. אילו בעלי חיים מוזכרים בטקסט כמי שחיים בעדרים גדולים?

(א) פילים ותאואים (ב) נמלים בלבד (ג) דגי זהב בלבד (ד) עטלפים בלבד

4. המשפט 'ביטחון במספרים' מתייחס ל:

(א) כמות המזון בקבוצה (ב) הסיכוי הקטן יותר של כל פרט להיתפס כשהוא חלק מקבוצה גדולה

(ג) מספר הצאצאים בעדר (ד) גודל הקרניים של התאואים

6 חלק ו' – פרק 2 • כוחו של העדר: לחיות בקבוצה – השלמה והתאמה

השלימו את המילה החסרה.

1. אצל שוורי המושק המבוגרים עומדים במעגל סביב ה _____ כדי להגן עליהם.

2. בעדר התאואים, מול אריה מתקרב, הם יכולים להתקבץ ולהסתער יחד במקום _____ .

7 חלק ז' – פרק 2 • כוחו של העדר: לחיות בקבוצה – חשיבה וכתיבה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. פילים	___	**א.** זקיפה ששומרת ומזהירה מסכנה
2. תאואים	___	**ב.** אפקט בלבול בתנועה משותפת
3. שוורי מושק	___	**ג.** מטריארכית מובילה ומזכירה מקורות מים
4. דגים	___	**ד.** הסתערות משותפת מול טורף
5. סוריקטות	___	**ה.** מעגל הגנה סביב הצעירים

8 חלק ח' – פרק 3 • אמני ההיעלמות: הסוואה בטבע – הבנה ואיתור מידע

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הסוואה בטבע עוזרת רק לבעלי חיים שהם טרף, ולא לטורפים.	☐	☐
2	שועל הקוטב מחליף את צבע הפרווה שלו פעמיים בשנה.	☐	☐
3	חרק המקל רק נראה כמו ענף, אך אינו נע כמוהו.	☐	☐
4	הזיקית הים־תיכונית היא הזיקית היחידה שחיה בישראל.	☐	☐

9 חלק ט' – פרק 3 • אמני ההיעלמות: הסוואה בטבע – השלמת מידע

השלימו את המילה החסרה.

1. לדיונון יש בעורו מיליוני תאי _____ המחוברים לשרירים ולמערכת העצבים.

2. הזבוב רחפנית מחקה את צבעי האזהרה של _____ כדי להרתיע טורפים, אף שהוא עצמו אינו מסוכן.

10 חלק י' – פרק 3 • אמני ההיעלמות: הסוואה בטבע – יישום והבחנה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. למה שועל הקוטב משנה צבע?

א) כדי להתחמם בלבד ב) כדי להסתוות בכל עונה וגם לשמור על חום גופו ג) כדי למשוך בן זוג

ד) כדי לגדול מהר יותר

2. מה דוגמה לחיקוי?

א) חרק המקל שנראה כמו ענף ב) הזבוב רחפנית שדומה בצבעיו לצרעה

ג) שועל הקוטב שמחליף צבע פרווה ד) הדיונון שמשנה צבע ברקע

3. למה הזיקית משנה צבע?

א) הסוואה מפני טורפים בלבד ב) תקשורת בין זכרים וויסות חום הגוף ג) הטעיית טרף

ד) חיקוי של נחש ארסי

4. מה הדיונון עושה מהר?

א) הוא גדל ב) הוא משנה צבע ודוגמה בעזרת תאי צבע בעורו ג) הוא מטיל ביצים

ד) הוא נודד למקום חם

11 חלק י"א – פרק 3 • אמני ההיעלמות: הסוואה בטבע – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. שועל הקוטב	___	**א.** נראה כמו ענף וגם נע כמוהו
2. חרק המקל	___	**ב.** משנה צבע ודוגמה בתוך שבריר שנייה
3. הדיונון	___	**ג.** מחליף צבע פרווה לפי העונה
4. הזבוב רחפנית	___	**ד.** משנה צבע בעיקר לתקשורת ולוויסות חום

5. הזיקית הים־תיכונית	___	**ה.** מחקה את צבעי האזהרה של צרעה

12 חלק י״ב – פרק 4 • מסעות ענק: נדידה בטבע – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	נדידה היא מסע עונתי קבוע שחוזר על עצמו מדי שנה, בדרך כלל הלוך וחזור.	☐	☐
2	ישראל משמשת כעין גשר יבשתי בין יבשות, ולכן עוברות מעליה ציפורים רבות.	☐	☐
3	הגנו והזברות נודדים באפריקה כדי לברוח מהקור.	☐	☐
4	לווייתני גדול-סנפיר אוכלים הרבה בזמן הלידה וההנקה במים הטרופיים.	☐	☐

13 חלק י״ג – פרק 4 • מסעות ענק: נדידה בטבע – הבנה ויישום

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. למה חסידות משתמשות באוויר חם מעל ישראל?

(א) לחסוך אנרגיה ולהימנע מחציית ים רחוק (ב) כדי לעוף גבוה יותר מהעננים (ג) כדי למצוא מזון באוויר

(ד) כדי להימלט מציפורי טרף

2. מה קשה במיוחד בזמן חציית הנהרות?

(א) זהו השלב הבטוח ביותר במסע (ב) זהו השלב המסוכן ביותר במסע (ג) הם עוצרים לנוח שם זמן רב

(ד) הם נפרדים מהעדר לצמיתות

3. מי עף הכי רחוק בשנה?

(א) פרפר המונרך (ב) לווייתן גדול-סנפיר (ג) שחפית הקוטב (ד) גנו

4. למה לא אותו פרפר עושה את כל הדרך חזרה?

(א) כי פרפר בודד אינו חי מספיק זמן כדי לעבור את כל המרחק (ב) כי הם לא יודעים לנווט בעצמם

(ג) כי הם נחים שנה שלמה באמצע הדרך (ד) כי הם קטנים מדי לעוף למרחקים

14 חלק י״ד – פרק 4 • מסעות ענק: נדידה בטבע – חשיבה וכתיבה

ענו בקצרה.

1. הסבירו במילים שלכם למה ישראל נחשבת מקום מיוחד לנדידת ציפורים.

_____

_____

2. כתבו משפט שמסביר איך בעלי חיים נודדים מוצאים את דרכם בלי מפה.

_____

_____

3. בטקסט מופיעה לצד כמה עובדות ההערה 'לוודא'. מה המשמעות שלה, ולמה חשוב שתופיע בטקסט מידעי?

4. השוו בין נדידת הגנו באפריקה לנדידת הלווייתנים: מה דומה ומה שונה במטרת המסע של כל אחד?

15 חלק ט"ו – פרק 5 • הורים מכל הסוגים: הורות בטבע – זכרונות מהטקסט

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	צבי הים מטילים הרבה ביצים בחול ולא מטפלים בהן.	☐	☐
2	אצל הפינגווין הקיסרי האם היא זו שדוגרת על הביצה במשך כ-65 יום.	☐	☐
3	הריון של פילה נמשך כ-22 חודשים, הארוך ביותר בין יונקי היבשה.	☐	☐
4	אצל סוסון הים, הנקבה נושאת את הביצים בכיס מיוחד.	☐	☐

16 חלק ט"ז – פרק 5 • הורים מכל הסוגים: הורות בטבע – הבנה ויישום

השלימו את המילה החסרה.

1. אצל סוסון הים, ה _____ נושא את הביצים בכיס מיוחד עד הבקיעה.

2. הקוקייה מטילה ביצה בקן של ציפור _____ , וההורים המאמצים מטפלים באפרוח.

17 חלק י"ז – פרק 5 • הורים מכל הסוגים: הורות בטבע – הבנה ויישום (המשך)

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מי שומר על הביצה אצל הפינגווין?

(א) האם, כ-65 יום (ב) האב, כ-65 יום (ג) שני ההורים יחד, כ-65 יום (ד) האב, כ-22 חודשים

2. איך מזהה אם עטלף את הגור שלה מתוך מיליוני עטלפים במערה?

(א) לפי הצבע (ב) לפי הקול והריח (ג) לפי מיקום קבוע בתקרה (ד) לפי הגודל

3. מהו ההבדל בין שתי אסטרטגיות ההורות המתוארות בפתיחת הטקסט?

(א) צאצאים רבים בלי טיפול, לעומת מעט צאצאים עם טיפול רב

(ב) כל בעלי החיים מטפלים באותה מידה בצאצאיהם (ג) אין הבדל משמעותי בין המינים

(ד) כל בעלי החיים נוטשים את הצאצאים שלהם

18 חלק י״ח – פרק 5 • הורים מכל הסוגים: הורות בטבע – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. פינגווין קיסרי	____	**א.** כל העדר המשפחתי עוזר לגדל את הפילון
2. סוסון ים	____	**ב.** מטילה ביצה בקן של ציפור ממין אחר
3. פילים	____	**ג.** האב דוגר על הביצה על כפות רגליו
4. קוקייה	____	**ד.** הזכר נושא את הביצים בכיס מיוחד

19 חלק י״ט – פרק 6 • סיכום: משימות ומשחקים – נכון או לא נכון: חזרה על עובדות

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	זברת הערבות היא המין הנפוץ ביותר מבין שלושת מיני הזברות	☐	☐
2	בעדר הפילים, הזכר המבוגר ביותר הוא זה שמוביל את העדר	☐	☐
3	בלהקת דגים יש דג אחד שמנהיג ומכוון את כל שאר הדגים	☐	☐
4	בקבוצה גדולה של בעלי חיים יש יותר עיניים ואוזניים ששומרות מפני טורפים	☐	☐

20 חלק כ׳ – פרק 6 • סיכום: משימות ומשחקים – התאמה: מי עושה מה בעדר?

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. זברות	____	**א.** יוצר מעגל הגנה סביב העגלים, הקרניים פונות כלפי חוץ
2. מטריארכית	____	**ב.** עומדת במקום גבוה ומשמיעה קריאת אזהרה אצל הסוריקטות
3. זקיפה	____	**ג.** מגן על משפחתו מפני טורף בבעיטות ובנשיכות
4. שור המושק	____	**ד.** הנקבה הוותיקה שמובילה את עדר הפילים וזוכרת מקורות מים
5. להקת דגים	____	**ה.** הולכות בעקבות הגשם יחד עם הגנו ומגיעות למרעה טרי
6. זכר שליט בזברות	____	**ו.** נעה בלי מנהיג ויוצרת תנועה מבלבלת מול טורף

🎟 כרטיס יציאה

מהו דבר אחד שלמדתי על החיים בעדר אצל הזברות, ודבר דומה שמצאתי אצל בעל חיים אחר בחוברת?

איך אני יודע/ת להבדיל בין משפט שהוא עובדה לבין משפט שהוא דעה בטקסט מידעי?

אילו שני ממדי משימה (איתור מידע, פרשנות, הערכה, כתיבה) הרגשתי בהם הכי בטוח/ה, ובאיזה אני עדיין צריך/ה תרגול?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀